

ΔΕΥΤΕΡΑ 16 – 05 – 2016
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΤΗΝ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ»
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ-ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ
2016

A1 Θέμα του κειμένου είναι η έννοια της φιλίας, τα είδη και η αξία της στη ζωή του ανθρώπου. Η φιλία είναι σπάνιο αλλά και κοινό αγαθό, εγκωμιασμένο από σπουδαίους άνδρες. Ο Αριστοτέλης την ορίζει ως ευμέμεια στον άλλο και διακρίνει τρία είδη της: τη φιλία που αποβλέπει στο συμφέρον, στην ευχαρίστηση και στο αγαθό. Τα δύο πρώτα είδη της στηρίζονται σε κάποιο αμοιβαίο κέρδος, υλικό ή ηθικό. Το τρίτο είδος, ωστόσο, είναι η πραγματική φιλία που μπορεί να εμπεριέχει και ωφέλεια και ευχαρίστηση. Αυτή, κατά την άποψή του, είναι η γνήσια φιλία που βασίζεται στην αρετή και αποτελεί παντοτινό απόκτημα, αναλλοίωτο στον χρόνο. Τέλος, κάνει λόγο για την αξία του φίλου ως συμπαραστάτη στον αγώνα της ύπαρξης, ως συμβούλου και κριτή, που δεν κολακεύει αλλά συζητά απροκατάληπτα τα προβλήματα.

(μονάδες 25)

B1 α. Α, β Σ γ. Σ, δ Σ, ε Α

(μονάδες 10)

B2 α) Ο πρώτος τρόπος ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου είναι η διαίρεση της φιλίας σε τρία είδη: «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν» και «διά το αγαθόν»: «Μπορούμε... διά τον αγαθόν»

Ο δεύτερος τρόπος ανάπτυξης είναι η Αιτιολόγηση: « επειδή ... απόλαυση».

Υπάρχουν επίσης και Παραδείγματα: « για τις υποθέσεις... κτλ».

(μονάδες 4)

β) Άλλωστε: δηλώνει προσθήκη / αλλαγή οπτικής γωνίας

Δηλαδή: επεξήγηση

Όταν: χρονική σχέση – προϋπόθεση

Λοιπόν: Συμπέρασμα

(μονάδες 4)

B3 α) Εγκωμίασαν → επαίνεσαν, ύμνησαν, εκθείασαν

Ευχαρίστηση → τέρψη, χαρά, ευφορία, χαρά, απόλαυση, διασκέδαση

Συναναστροφής: →παρέας, συντροφιάς, συγχρωτισμού

Ακατάλυτη → παντοτινή, αιώνια, διαχρονική, αθάνατη

φθείρεται → καταλύεται, αλλοιώνεται, καταστρέφεται

(μονάδες 5)

β) οικεία → ανοίκεια, ξένα, άγνωστα

επιδέξιος → αδέξιος, ανίκανος, άγαρμος

ωφέλεια → βλάβη, ζημιά

αξία → απαξία, ασημαντότητα

αυστηρό → επιεική, ελαστικό

(μονάδες 5)

B4 α) «Διά το χρήσιμον»: Αυτούσια φράση κειμένου του Αριστοτέλη

«αγαπά»: λέξη που χρησιμοποιείται με άλλη σημασία από την καθομιλουμένη, με ελαφρά απαξίωση, ειρωνεία

(υλικό ή ηθικό): φράση που αποσαφηνίζει, επεξηγεί, διευκρινίζει

(μονάδες 3)

β) β' ενικό: οικειότητα, προσήνεια, αμεσότητα, ζωντάνια, δημιουργία αισθήματος διαλόγου με τον αναγνώστη

α' πληθυντικό: συμμετοχικότητα, συλλογικότητα, έκφραση κοινών ιδεών, μετριοφροσύνη

(μονάδες 4)

Γ1 Το θέμα έχει δύο ζητούμενα: α) Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας (κατά την άποψη των μαθητών) και β) Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης /διαδικτύου στη δημιουργία σχέσεων φιλίας

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία («Αξιότιμοι κκ. γονείς και καθηγητές, αγαπητοί συμμαθητές...»)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- Ενδεχόμενος ορισμός της φιλίας (συναισθηματικός δεσμός που στηρίζεται στην επικοινωνία)
- Η αναγκαιότητά της στη ζωή των ανθρώπων, ιδίως σε μια εποχή βαθιάς και πολύπλευρης κρίσης, με επίπτωση στις σχέσεις των ανθρώπων

ΠΡΩΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

- Διάθεση για ανυστερόβουλη συντροφικότητα, προσφορά και συνεργασία
- Σεβασμός στην προσωπικότητα του φίλου και ανοχή στη διαφορετικότητα
- Ειλικρίνεια στις σχέσεις, εντιμότητα και διαφάνεια λόγων και έργων
- Εχεμύθεια, εμπιστοσύνη
- Αλληλοϋποστήριξη στις δύσκολες στιγμές, αλτρουισμός, ανεξικακία, διάθεση κατανόησης και συγχωρητικότητας, μεγαλοθυμία
- Ένταξη του «εγώ» στο «εμείς»
- Ανθρωπιά, διαλλακτικότητα, αλληλοεκτίμηση

ΔΕΥΤΕΡΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Θετικός και Αρνητικός ο ρόλος του διαδικτύου:

Θετικός ως προς το ότι βοηθά τον νέο να σφυρηλατεί δεσμούς γνωριμίας και ενδεχομένως φιλίας. Ευνοεί την εξ αποστάσεως επικοινωνία, σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η φυσική επαφή, δίνει δυνατότητα συζητήσεων πέρα από τις δεσμεύσεις του χώρου και του χρόνου.

Αρνητικός ως προς ενδεχόμενες τριβές που μπορεί να προκύψουν, επειδή εκλείπει η προσωπική επαφή και η δυνατότητα αποτελεσματικής διευθέτησης. Επίσης, η κοινωνική δικτύωση μπορεί να αποτελέσει πρόσκομμα στη σωματική επικοινωνία και να συμβάλει στην αποξένωση, απομάκρυνση των ανθρώπων, επειδή είναι φασματική επικοινωνία. Ο νέος είναι επιρρεπής σε φαινόμενα βίας, παραπλάνησης, απειλών και εκβιασμών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η γνήσια φιλία, ως πιο ασφαλές αντίδοτο στην απαξίωση της ανθρωπιάς που συντελείται γύρω μας, και η σωστή διαχείριση, εποπτείας της φιλίας που καλλιεργείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΑΠΟΦΩΝΗΣΗ

«Ευχαριστώ για την προσοχή σας κα τον χρόνο που μου διαθέσατε».

(μονάδες 40)